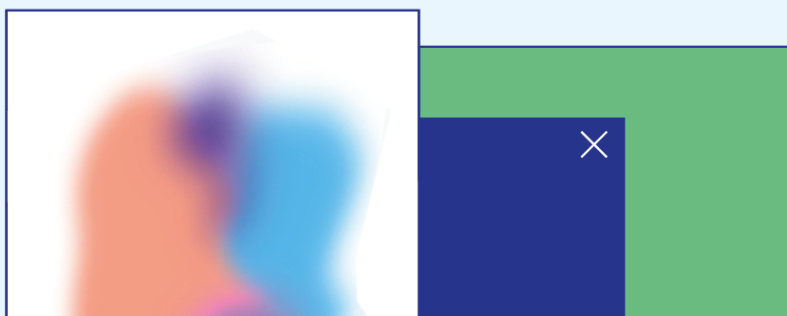

Sistemes d'intel·ligència artificial de risc mínim o limitat

Clàusula tècnica per a la contractació
pública

Local.iA
Municipi 360

**Diputació
Barcelona**

Sistemes d'intel·ligència artificial de risc mínim o limitat

Àmbit i aplicabilitat

Aquesta clàusula és aplicable als Sistemes d'Intel·ligència Artificial el nivell de risc dels quals, d'acord amb el Reglament (UE) 2024/1689, es classifiqui com a **risc mínim o risc limitat**, és a dir, aquells que no comporten riscos significatius per a la salut, la seguretat o els drets fonamentals de les persones.

Amb caràcter previ a la licitació, l'ens local haurà d'identificar, classificar i justificar expressament el nivell de risc del sistema d'IA. A aquests efectes, es pot utilitzar l'eina de suport de Local.iA per a la identificació del nivell de risc:

<https://www.diba.cat/es/web/local-ia/-/identificacio-nivell-risc-sistemes-ia>

En aquest tipus de sistemes, els requisits aplicables es centren principalment en aspectes com la transparència, la informació a les persones usuàries, la supervisió humana i la qualitat de les dades, amb un nivell d'exigència proporcional al risc associat.

Amb caràcter orientatiu, i sense que tingui caràcter obligatori, es poden prendre en consideració les [guies publicades per l'Agència Espanyola de Supervisió de la Intel·ligència Artificial](#) (AESIA), com a referència per interpretar i aplicar aquests requisits de manera adequada al context d'ús.

En el cas que el sistema d'IA a licitar es classifiqui com a **d'alt risc**, les implicacions a nivell tècnic, jurídic i contractual són significativament més elevades, i inclouen requisits específics en matèria de governança, gestió de riscos, transparència, supervisió i compliment normatiu. Aquestes obligacions s'exposen de manera detallada al document de referència sobre [consideracions per a la contractació pública de sistemes d'IA](#).

Clàusula tècnica - Sistema d'Intel·ligència Artificial

En el supòsit que l'empresa contractista ofereixi alguna funcionalitat que faci ús d'un sistema d'Intel·ligència Artificial (IA) segons la seva finalitat prevista per aquest, amb

l'objectiu de garantir la seguretat jurídica i la privacitat de les dades personals, s'hauran de complir les condicions descrites en aquesta clàusula.

Acreditació del compliment normatiu

En la fase de posada en marxa descrita en aquest plec, l'empresa contractista haurà d'acreditar el compliment normatiu sobre el sistema d'IA, mitjançant la presentació d'una avaluació de la conformitat on es classifiqui el sistema d'IA ofert, segons els nivells de risc establerts al Reglament (UE) 2024/1689, assumint plenament les obligacions legals i tècniques derivades d'aquesta classificació, especialment i en allò referent a les instruccions d'ús i a les obligacions de transparència, implícites a la classificació de risc discernida i en el sentit del Considerant (72) del Reglament; referint-se a la necessitat que els sistemes permetin als responsables del desplegament entendre com funciona el sistema.

Obligacions de compliment normatiu

L'empresa contractista es compromet al compliment del Reglament (UE) 2024/1689 i a totes les obligacions derivades d'aquesta clàusula, fins i tot aquelles que no siguin d'aplicació obligatòria a la data d'inici del contracte, però que ho seran durant el període d'execució del contracte, com a remissió a compliment futur del Reglament i legislació derivada.

Específicament, l'empresa contractista verificarà i garantirà que el sistema d'IA utilitzat en la solució compleixi amb els requisits i obligacions que li siguin aplicables segons el seu nivell de risc, d'acord amb el Reglament (UE) 2024/1689.

Transparència i explicabilitat

L'empresa contractista ha de verificar i garantir que el sistema d'IA compleix amb els requisits següents:

- Les persones usuàries han d'estar informades quan interactuïn amb el sistema d'IA, especialment en funcionalitats d'assistència automàtica, així com advertiment dels possibles biaixos del sistema, en els termes del Reglament (UE) 2024/1689.

- El sistema d'IA ha de ser capaç de documentar el seu resultat, per tal d'oferir una explicació comprensible sobre com s'ha arribat a un determinat resultat o recomanació, tant en la seva vessant probabilística, com en un subsegüent algorisme determinístic.
- Quan el sistema generi continguts que puguin ser percebuts com a reals o atribuïbles a persones físiques, aquests hauran d'estar adequadament identificats o etiquetats com a generats o modificats artificialment, quan sigui tècnicament viable.

Precisió, solidesa i ciberseguretat

L'empresa contractista ha de verificar i garantir que el sistema d'IA sigui robust davant atacs que intentin manipular el comportament de l'IA o extreure informació confidencial a través d'inferències, en el termes del Reglament (UE) 2024/1689

Mesures de supervisió humana

L'empresa contractista ha de garantir la supervisió humana efectiva de l'ús del sistema d'IA, per tant, ha de complir les següents condicions, entre d'altres:

- Ha de permetre la supervisió humana efectiva per part del personal de l'ens local. El sistema d'IA no podrà prendre decisions automatitzades sense la validació final d'un tècnic responsable.
- El personal de l'ens local ha de poder intervenir en el funcionament del sistema, desestimar, corregir o anul·lar qualsevol recomanació generada per la IA, així com traçar la interacció de les accions per distingir entre generació automàtica i intervenció humana.
- Verificarà i garantirà que el sistema d'IA permeti el registre automàtic d'esdeveniments (arxius de registre) al llarg del seu cicle de vida, en els termes de Conservació de registres de l'article 12è del Reglament (UE) 2024/1689, assegurant un nivell de traçabilitat adequat i accessible per a l'ens local i per a la finalitat prevista dins l'abast d'aquest contracte..

Governança de dades i gestió de riscos

L'empresa contractista ha d'aplicar les mesures tècniques i organitzatives necessàries per garantir una correcta gestió dels riscos, la qualitat de les dades i la no discriminació, entre d'altres:

- Establir, aplicar i mantenir un sistema de gestió de riscos continu i iteratiu durant tota la vigència del contracte, que cobreixi els riscos previsibles i l'ús indegut raonablement previsible per a la salut, la seguretat o els drets fonamentals de les persones. És a dir, l'ús d'una manera que no correspon a la finalitat prevista però que es deriva d'un comportament humà previsible, en els termes de l'article 3.13) del Reglament.
- Reforçar la governança de dades i la traçabilitat del funcionament: Garantir que els conjunts de dades utilitzats (entrenament, validació i prova) són pertinents, representatius i lliures d'errors, i que s'han adoptat mesures per detectar, prevenir i mitigar possibles biaixos que puguin generar discriminació, en el sentit del Considerant (27) del Reglament UE 2024/1689.
- Implementar filtres i mesures tècniques per garantir que les dades de l'ens local no seran utilitzades per a l'entrenament de models d'IA d'ús general anonimització irreversible, és a dir, que no permeti la reidentificació de dades personals i confidencialitat de la informació, en els termes del Reglament UE 2016/679 (RGPD), sense autorització expressa.
- Implementar mesures tècniques per assegurar que, si s'utilitza algun flux de dades per millorar el sistema, aquestes dades hagin passat per un procés d'anonimització irreversible, que no permeti la seva reversió, de manera que es garanteixi la confidencialitat de la informació, en els termes del Reglament UE 2016/679 (RGPD) i del Considerant (69) del Reglament de referència.

Els drets sobre els conjunts de dades facilitats per l'ens local, així com els que mitjançant IA generativa hagin estat creats durant la vigència del contracte són de l'ens local.

Vigilància i evolució del sistema

Els proveïdors de sistemes d'IA d'alt risc tenen l'obligació legal d'implantar i documentar un sistema de vigilància proporcionat a la naturalesa de la tecnologia i als seus riscos, el qual s'ha d'articular mitjançant un pla específic que formi part de la documentació tècnica del sistema, en els termes de l'article 72 del Reglament de referència.

En cas que el proveïdor d'IA o el responsable de desplegament, tinguin motius per creure que l'ús d'un sistema d'IA pot presentar un risc per a la salut, la seguretat o els drets fonamentals de la ciutadania, té l'obligació d'informar i suspendre'n l'ús del sistema de manera preventiva.

Per als sistemes de risc limitat, i per tal de fer eficaç el seu seguiment i control, són d'aplicació les obligacions del present articulat, relatives a transparència i en els termes de l'article 50 del Reglament de referència, així com de les obligacions de traçabilitat i documentació, amb els criteris dels Considerant (68) i (69) del mateix Reglament.

Així mateix, el Reglament de referència i per als sistemes que no són d'alt risc, es fomenta que s'adhereixin a codis de conducta voluntaris, que poden incloure, de manera facultativa, l'aplicació voluntària de requisits similars als de l'alt risc, com ara mecanismes de governança i vigilància del funcionament.

Si tanmateix i davant de modificacions substancials, un sistema de risc limitat, canvia la seva finalitat prevista, podria passar a ser d'alt risc, requerint una nova avaluació de conformitat i l'activació del pla de vigilància obligatori.